

Pojasnilo o uporabi davčnih kod v e-računih e-SLOG 2.0

Avtorji pojasnila:
Nacionalni forum za e-račun
Finančna uprava Republike Slovenije
Uprava Republike Slovenije za javna plačila

Ljubljana, junij 2022

Uvodna obrazložitev

Evropska Direktiva 2006/112/ES določa, kdo so davčni zavezanci, na katero blago in storitve se obračuna DDV, kako se obračuna DDV in kateri podatki morajo biti prisotni na računih, kadar je obračunan DDV. Direktiva vključuje tudi več primerov izjem uporabe, ko DDV na računu ni obračunan.

Različni primeri DDV so v eSLOG 2.0¹ opredeljeni kot davčne kategorije in označeni s pripadajočo davčno kodo, pri čemer je skladno s semantičnim modelom EN 16931² uporabljen šifrant UNTDID 5305³. Opredelitev oznak davčnih kategorij v eSLOG 2.0 je podana na sledeč način:

Opredelitev kategorije	Davčna kategorija	Davčna koda
Standarden obračun DDV		
Dobava, pri kateri se DDV obračuna na standardni način kot odstotek na ustrezno davčno osnovo.	Standardna stopnja	S
Dobava, pri kateri se DDV obračuna na standardni način kot odstotek na ustrezno davčno osnovo, pri čemer je davčna stopnja 0 %.	Davčna stopnja 0 %	Z
DDV se ne obračunava zaradi trgovinskih okoliščin		
Dobava je oproščena plačila DDV.	Oproščeno	E
DDV se ne obračuna za dobavo, kjer zaradi trgovinskih okoliščin veljajo pravila o obrnjeni davčni obveznosti.	Obrnjena davčna obveznost	AE
DDV se ne obračuna za dobavo, kjer zaradi trgovinskih okoliščin veljajo pravila o dobavi znotraj Skupnosti.	Dobava znotraj Skupnosti	K
DDV se ne obračuna za dobavo, kjer zaradi trgovinskih okoliščin veljajo pravila o izvozu izven EU.	Izvoz	G
Veljajo drugi DDV davki		
Prodaja je predmet davka Kanarskih otokov (IGIC).	IGIC	L
Prodaja je predmet davka v Ceuta in Melilla (IPSI).	IPSI	M
Ni predmet DDV		
Dobave izven sistema DDV in dobave malih davčnih zavezancev.	Ni predmet DDV	O

Zahtevani podatki o DDV na e-računu so odvisni od uporabljene davčne kategorije. V nadaljevanju pojasnila je za vsako davčno kategorijo oziroma davčno kodo podana obrazložitev in primer uporabe.

Priloga dokumenta vključuje primere eSLOG 2.0 e-računov za posamezno davčno kategorijo s pripadajočo davčno kodo.

¹ <https://epos.si/eslog>

² <http://ecommerce.sist.si/catalog/project.aspx?id=ec042852-434f-47e2-99c2-88cfe288c971>

³ <http://www.unece.org/fileadmin/DAM/trade/untidid/d16b/tred/tredi2.htm>

Davčna koda S – Standardna stopnja

Davčna koda S se uporabi na e-računu za dobave, od katerih je treba obračunati DDV (slovenski ali tuj).

Tako se davčna koda S uporabi na e-računu za dobavo, opravljeno na ozemlju Slovenije, od katere mora davčni zavezanec, ki opravi dobavo, v skladu z določbami Zakona o davku na dodano vrednost – ZDDV-1, obračunati in plačati DDV po splošni stopnji 22 %, po nižji stopnji 9,5 % ali po posebni nižji stopnji 5 %.

Primer 1: Davčni zavezanec na ozemlju Slovenije proda pohištvo drugemu davčnemu zavezancu, blago ne zapusti ozemlja Slovenije: splošna stopnja 22 %.

Primer 2: Davčni zavezanec na ozemlju Slovenije proda hrano drugemu davčnemu zavezancu, blago ne zapusti ozemlja Slovenije: nižja stopnja 9,5 %.

Primer 3: Davčni zavezanec na ozemlju Slovenije proda knjige drugemu davčnemu zavezancu, blago ne zapusti ozemlja Slovenije – posebna nižja stopnja 5 %.

Primer 4: Davčni zavezanec v Sloveniji opravi storitev - servis vozila drugemu davčnemu zavezancu s sedežem v Sloveniji: splošna stopnja 22 %.

Primer 5: Davčni zavezanec opravi storitev na nepremičnini v drugi državi članici in obračuna DDV te druge države članice (račun izda pod identifikacijsko številko za DDV države članice, kjer je nepremičnina).

Davčno kodo S se uporabi tudi v primeru, da je dobava opravljena na ozemlju druge države in mora dobavitelj blaga/izvajalec storitve, ki je (praviloma) identificiran za namene DDV v tej drugi državi, obračunati DDV te druge države. V slednjem primeru se DDV obračuna po stopnji, ki velja v tej drugi državi in izda račun pod identifikacijsko številko te države.

Davčna koda Z – Davčna stopnja 0 %

Uporaba davčne kode Z za dobave, opravljene na ozemlju Slovenije, ni možna, ker ZDDV-1 ne določa stopnje 0 %. Uporaba davčne stopnje 0 % je v nekaterih drugih državah možna.

Opomba: Uporaba davčne kode Z tudi ni možna za dobave, ki so oproščene plačila DDV, ker ne omogoča vpisa ustrezne klavzule o oprostitvi plačila DDV, ki je v primeru dobave, ki je oproščena plačila DDV, določena kot obvezen podatek na računu po ZDDV-1.

Davčna koda E – Oproščeno davka

Davčna koda E se uporabi na e-računu za dobave, ki so oproščene plačila DDV s pravico ali brez pravice do odbitka DDV (razen za tiste oproščene dobave s pravico do odbitka DDV, za katere je določena uporaba davčne kode K – Oproščena dobava blaga ali storitev v drugo državo članico EU in davčne kode G – Izvoz blaga).

Obvezna je tudi navedba klavzul po DDV zakonodaji, torej navedba veljavne določbe Direktive o DDV ali ustrezen člen ZDDV-1 ali drugo sklicevanje, ki kaže na to, da je dobava blaga ali storitev oproščena plačila DDV. Priporoča se tudi navedba VATEX kode, iz katere je razvidno, na podlagi katere določbe Direktive o DDV se uveljavlja oprostitev.

Ta davčna koda se uporablja tudi za posebne ureditve po DDV zakonodaji, in sicer za potovalne agencije, rabljeno blago, umetniške predmete ter zbirke in starine, če gre za čezmejne dobave. Tudi v teh primerih je obvezna navedba klavzul po DDV zakonodaji (»Posebna ureditev – Potovalne agencije«, »Posebna ureditev – rabljeno blago«, »Posebna ureditev - umetniški predmeti«, »Posebna ureditev – zbirke in starine«). Priporočljiva je tudi navedba VATEX kode.

Davčna koda AE – Obrnjena davčna obveznost

Davčna koda AE se uporabi za:

- transakcije iz 76a. člena ZDDV-1,
- storitve, za katere je kraj opravljanja storitev v skladu s prvim odstavkom 25. člena ZDDV-1 v drugi državi članici, če ima prejemnik sedež v drugi državi članici (kraj opravljanja storitve po 44. členu Direktive o DDV, za katere mora v skladu z 196. členom Direktive o DDV plačati DDV izključno prejemnik storitve),
- dobave blaga in storitev, za katere je v skladu s tretjim odstavkom 76. člena ZDDV-1 prejemnik plačnik DDV, če davčni zavezanec, ki v Sloveniji nima sedeža in ni identificiran za namene DDV, opravi dobavo, katere kraj obdavčitve je Slovenija, davčnemu zavezancu s sedežem v Sloveniji in slovensko identifikacijsko številko za DDV (ki ni atipična identifikacijska številka za DDV⁴).

Primer 1: Slovenski davčni zavezanec, identificiran za namene DDV, opravi gradbeno storitev drugemu slovenskemu davčnemu zavezancu, identificiranemu za namene DDV. Kraj opravljanja storitve je Slovenija. Davčni zavezanec na računu DDV samo obračuna in ga prikaže, znesek DDV ne všteje v znesek za plačilo, ker je prejemnik določen kot oseba, ki je dolžna plačati DDV. Na računu mora navesti tudi klavzulo »Obrnjena davčna obveznost«. Zaradi jasnosti se priporoča, da se navede tudi določba »76.a člen ZDDV-1«.

Primer 2: Slovenski davčni zavezanec, identificiran za namene DDV, opravi svetovalno storitev tujemu davčnemu zavezancu, identificiranemu za DDV v drugi državi članici. Šteje se, da je kraj opravljanja storitve v drugi državi. Slovenski davčni zavezanec na izdanem računu DDV ne prikaže, navede pa klavzulo »Obrnjena davčna obveznost«. Zaradi jasnosti se priporoča, da se navede tudi določba člena: »Obrnjena davčna obveznost – DDV ni obračunan po prvem odstavku 25. člena ZDDV-1« ali »Reverse Charge – VAT is not settled under Article 44 of Directive 2006/112/EC«.

Primer 3: Davčni zavezanec, ki v Sloveniji nima sedeža in ni identificiran za namene DDV, opravi slovenskemu davčnemu zavezancu, identificiranemu za namene DDV, storitev na nepremičnini. Kraj opravljanja storitve je Slovenija. Če ima izvajalec storitve sedež v drugi državi članici, na računu navede klavzulo »Obrnjena davčna obveznost«, DDV na računu ne izkaže (ga obračuna in plača prejemnik storitve). Če ima izvajalec storitve sedež izven Unije, na računu DDV samo obračuna in ga prikaže, znesek DDV ne všteje v znesek za plačilo, ker je prejemnik določen kot oseba, ki je dolžna plačati DDV. Na računu mora navesti tudi klavzulo »Obrnjena davčna obveznost«. Zaradi jasnosti se priporoča, da se navede tudi določba »tretji odstavek 76. člena ZDDV-1«.

V vseh treh primerih je priporočljiva tudi navedba VATEX kode »VATEX-EU-AE«.

⁴ Atipična identifikacijska številka za DDV: identifikacijska številka za DDV, ki velja zgolj za namene pridobitev blaga znotraj Unije in/ali za namene čezmejnega opravljanja storitev (za katere velja obrnjena davčna obveznost) ali za opravljanje občasnega mednarodnega prevoza potnikov. Podatki o teh davčnih zavezancih so objavljeni tudi na spletni strani Finančne uprave Republike Slovenije (FURS) - na seznamu davčnih zavezancev so označeni s črko P ali O. Seznam davčnih zavezancev je objavljen na http://www.fu.gov.si/javne_objave/seznami_davcnih_zavezancev/

Davčna koda K – Oproščeno plačila DDV od prodaje blaga in storitev znotraj Skupnosti

Davčna koda K se uporablja za dobave blaga znotraj Unije, ki so oproščene plačila DDV po 46. členu ZDDV-1 (138. členu Direktive o DDV).

Obvezna je tudi navedba klavzule po DDV zakonodaji, torej navedba 46. člena ZDDV-1 ali 138. člena Direktive o DDV ali drugo sklicevanje, ki kaže na to, da je dobava blaga ali storitev oproščena plačila DDV npr. VATEX koda »VATEX-EU-IC«.

Davčna koda G - Oproščen izvoz blaga

Davčna koda G se uporablja v primeru oproščenega izvoza blaga.

Primer: Dobava blaga slovenskega davčnega zavezanca v Srbijo.

Obvezna je tudi navedba klavzule po DDV zakonodaji, torej navedba 52. člena ZDDV-1 ali 146. člena Direktive o DDV ali drugo sklicevanje, ki kaže na to, da je dobava blaga ali storitev oproščena plačila DDV npr. VATEX koda »VATEX-EU-G«.

Davčna koda L – Indirektni davek Kanarskih otokov

Kategorija L se uporablja za posebna območja Kanarskih otokov. To je »Impuesto General Indirecto de Canarias« oziroma Canaries General Indirect Tax (IGIC).

Davčna koda M – Davek v Ceuta and Melilla

Kategorija M se uporablja za posebno ureditev v Ceuti in Melilli. Ceuta in Melilla ne poznata sistema DDV, ampak tako imenovane Production, Services and Import tax.

Davčna koda O – Dobave izven sistema DDV in dobave malih davčnih zavezancev

Davčna koda O se uporabi za transakcije, ki niso predmet DDV (so izven sistema DDV) ter transakcije, ki so sicer predmet DDV, opravijo pa jih davčni zavezanci, ki niso identificirani za namene DDV (so oproščene po 94. členu ZDDV-1).

Primer 1: Oseba javnega prava izvede preverjanje znanja za voditelja čolna. Gre za dobavo, ki je izven sistem DDV (ni predmet DDV). Tak račun ni račun za namene DDV.

Primer 2: Davčni zavezanec ne dosega praga za vstop v sistem DDV (50.000 evrov), zato so njegove dobave oproščene plačila DDV po 94. členu ZDDV-1. Na računu mora navesti tudi klavzulo po DDV zakonodaji, ki kaže na to, da je dobava blaga ali storitev oproščena plačila DDV (94. člen ZDDV-1).

Davčna koda O se uporabi tudi za transakcije iz 95. člena ZDDV-1, ki ureja pravico do uveljavljanja pavšalnega nadomestila v višini 8 %. Za obračun pavšalnega nadomestila obstajata dva scenarija:

- 1) Račun izda dobavitelj, kmet – imetnik dovoljenja za pavšalno nadomestilo, ki ni identificiran za namene DDV (v nadaljevanju »pavšalist«);
- 2) Račun izda kupec, identificiran za namene DDV, v imenu »pavšalista« (samofakturiranje - self billing).

Skupno za obe scenarija je:

- Uporabi se davčna koda O.
- »Pavšalist«, ki ima dovoljenje za pavšalno nadomestilo, za te dobave ni identificiran za namene DDV, zato se ID za DDV ne zapiše.
- Na računu je treba zagotoviti vse podatke, ki so določeni kot obvezni podatki na računu⁵.
- Zapiše se klavzula, da DDV ni obračunan. Zapiše se tudi: ime in naslov imetnika dovoljenja ter številko in datum dovoljenja za uveljavljanje pravice do pavšalnega nadomestila (to je tudi obvezen podatek na takem računu po 166. členu PZDDV-1).
- V primeru samofakturiranja (self billing) je treba obvezno navesti tudi klavzulo »Samofakturiranje«.

Primer 3: Če davčni zavezanci, identificirani za namene DDV, zgolj zaradi pravil uporabe davčne kode O, ne morejo izdati računa, na katerem bi bila zaračunana tako obdavčena dobava (npr. oddajanje nastanitvenih zmogljivosti) kot tudi neobdavčena transakcija (npr. turistična taksa), lahko izdajo dva računa. Ko izdajo račun za turistično takso, na računu ne navedejo svoje identifikacijske številke za DDV, ampak navedejo svojo davčno številko in DDV ne obračunajo (uporabijo davčno kodo O), saj v slednjem pri izdaji računa ne delujejo kot davčni zavezanec, identificiran za namene DDV.

⁵ https://www.fu.gov.si/fileadmin/Internet/Davki_in_druge_dajatve/Podrocja/Davek_na_dodano_vrednost/Opis/Racuni.doc (točka 3.6)